

ODTIS CO₂: SVETILA & ELEKTRONSKE NAPRAVE

OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE

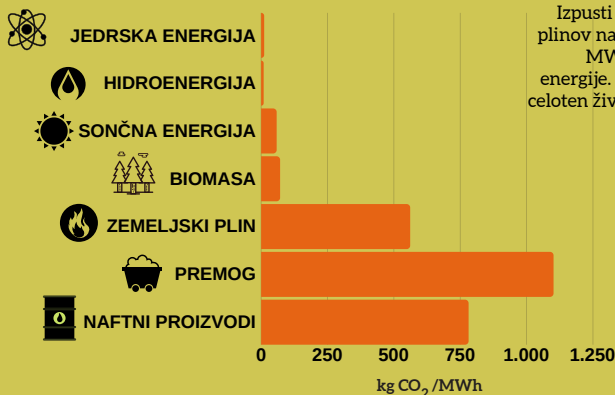
Obnovljivi viri energije so tisti viri energije, ki jih zajemamo iz dolgotrajnih naravnih procesov. To so: sončno sevanje, veter, valovanje, vodni tok rek, biomasa, plimovanje in segreta Zemljina notranjost.

Obnovljive vire energije in jedrsko energijo, štejemo med **trajnostne vire energije**. To so viri, ki zadovoljujejo potrebe današnje generacije in ne ogrožajo zadovoljevanja potreb naslednjih generacij. V nasprotju z obnovljivimi viri energije, se trajnostni viri ne vežejo na celotno obdobje obstoja Zemlje in človeštva.

Primarna poraba energije v Sloveniji znaša 113 kWh na dan na vsakega prebivalca. To je toliko, kot če bi imel vsak od nas vsak dan neprestano prižgano 40-vatno žarnico. Največ energije v šolah porabimo za ogrevanje. Uporabljamo pa jo tudi za pripravo tople vode, osvetlitev, pogon električnih naprav, hlajenje in prezračevanje ter druge namene. Vrtci, šole in dijaški domovi porabijo kar 36% vse električne energije v javnem sektorju.

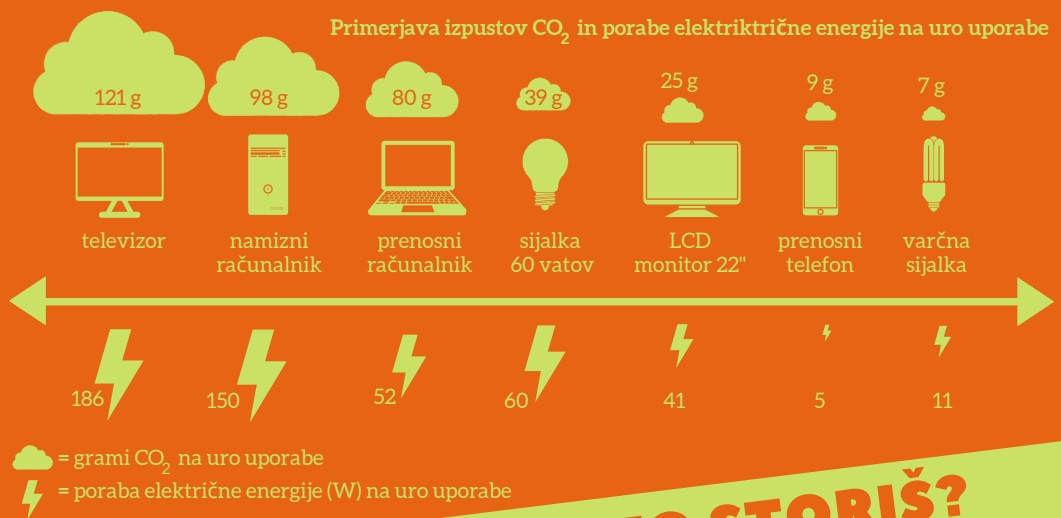
Slovenija: izpusti toplogrednih plinov

Izpusti toplogrednih plinov na proizvedeno MWh električne energije. Upoštevan je celoten življenjski cikel. (esvet.si)

Električna energija je eden temeljev današnjega načina življenja in dejavnik, ki omogoča tehnološki razvoj. Vsak dan uporabljamo veliko raznolikih elektronskih naprav doma, v šoli, zdravstvu, industriji, prometu ... Prav zato je toliko pomembnejše, da smo pozorni, iz katerih virov in s kakšnimi tehnologijami proizvajamo električno energijo.

KAJ LAHKO STORIŠ?

IZKLOPI IN ODKLOPI ENERGETSKE VAMPIRJE.

"Vampirске" naprave porabljajo energijo tudi takrat, ko so izklopljene. Te "pošasti" zatreš tako, da napravo ugasneš in izklopiš iz vtičnice, ko je ne potrebuješ več. Namizni računalnik, monitor, projektor in televizor lahko priklopiš na podaljšek, ki ga izklopiš po potrebi. Ne samo, da boš tako poskrbel za manjši izpust CO₂, prihranil boš tudi pri položnici za elektriko. Naprave v "stanju pripravljenosti" porabljajo okoli 9 % energije, ki jo sicer potrebujejo za svoje delovanje. Z rednim odklapljanjem elektronskih naprav na leto prihraniš 450 kilogramov izpustov CO₂.

PREKLOPI NA LED.

Z zamenjavo treh navadnih sijalk z varčnimi sijalkami (LED) prihraniš 140 kg izpusta CO₂ na leto. Z uporabo ene varčne sijalke 4 ure na dan v mesecu dni privarčuješ 10 kWh. Varčne sijalke so primerne predvsem za prostore, v katerih je luč dolgo prižgana. Najkrajši priporočljivi čas med prižiganjem in ugašanjem je 15 minut. Če je mogoče, v prostoru izkoristi naravno svetlobo - ugasni luči, odgrni zavesa in dvigni rolete.

ZAMENJAJ VIRTUALNO ZA REALNO.

K izpustom CO₂ pripomorejo tudi tweeti, všečki in spletni brskalniki. Za uporabo le-teh potrebuješ električno energijo, internet in ustrezno elektronsko napravo. K tvojemu ogljičnemu odtisu prispevajo tudi vse tvoje digitalne aktivnosti. Eno elektronsko sporočilo prispeva 0,3 g CO₂, sporočilo s priponko pa 50 g CO₂. Namesto da se pogovarjaš po elektronski napravi, se s prijatelji pogovori v živo. Si prvak nogometne računalniške igrice? Prikaži svoje znanje in spretnosti še na pravem igrišču. Poleg dobre zabave, druženja in izboljšanja telesne zmogljivosti boš zmanjšal tudi svoj odtis CO₂.

Kolikšen izpust CO₂ imajo elektronske naprave, ki jih uporabljate v šoli?

